

**แรงงใจภายในของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ตามทฤษฎีการประเมินการรู้คิด:
กรณีศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต**

พิทยา ยามั¹ และ กุลรวี กลิ่นกลิ่น²

¹ อาจารย์ ดร. ² อาจารย์ หลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ (นานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

Received 9/5/2022 Revised 2/6/2022 Accepted 24/6/2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงงใจภายในของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ตามทฤษฎีการประเมินการรู้คิด เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง โดยใช้วิธีวิทยาการวิเคราะห์แก่นสาระ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถ และการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถมี 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ประกอบด้วย ตัวผู้เรียน อาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การเรียนออนไลน์ บรรยายภาคนชั้นเรียน อุปกรณ์การเรียนและการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนปัจจัยด้านการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองมี 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคมประกอบด้วย บุคคลรอบข้าง/ครอบครัว ตัวผู้เรียน อาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย การใช้เครื่องมือในการเรียนออนไลน์ สิ่งรบกวนในการเรียน และการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19

คำสำคัญ : แรงงใจภายใน, ทฤษฎีการประเมินการรู้คิด, การเรียนออนไลน์

**Student Intrinsic Motivation in Online Learning Based on
Cognitive Evaluation Theory: A Case Study of English for Airline Business at
Uttaradit Rajabhat University**

Pittaya Yamo¹ and Kunrawi Klinklan²

¹ Dr. Lecturer ² Lecturer at Business English (International Program), International College,
Uttaradit Rajabhat University

Received 9/5/2022 Revised 2/6/2022 Accepted 24/6/2022

Abstract

This qualitative case study aimed to investigate students' intrinsic motivation obtained from an online learning environment using Cognitive Evaluation Theory. The key participants in this study were 10 students who enrolled in the 'English for Airline Business' in the first semester of 2021 academic year at Uttaradit Rajabhat University. This group of participants were selected using a purposive sampling technique. The research instrument consisted of semi-structured interviews, and a thematic analysis was employed to analyse the data. The results revealed that two factors, namely: social and environmental conditions affected the students' perception of competence and autonomy. For the participants' perception of competence, social factors such as self-motivation, course's instructor and peers were the key determinants; whereas environmental factors related to conditions pertaining to online learning and online tools, the learning environment, as well as the Internet connection, class interactions and learning activities. For the students' perception of autonomy however, the social factors included surrounding people & family members, self-motivation, course's instructor, and peers; whereas environmental factors pertained to online learning tools, elements that were distracting while learning, and the spread of COVID-19.

Keywords: Intrinsic motivation, Cognitive evaluation theory, Online learning

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของการศึกษาทุกระดับ รวมถึงสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนจากห้องเรียน ปกติสู่การเรียนแบบออนไลน์ (วิทยา วาโย และคนอื่น ๆ, 2563) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกลุ่มอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจระบบการเรียนแบบออนไลน์ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน อย่างไรก็ตาม การเตรียมความพร้อมในการเรียนให้ครบถ้วนสมบูรณ์นั้นย่อมมีข้อจำกัด รวมทั้งแรงจูงใจที่เป็นแรงขับเคลื่อนจากผู้เรียนที่เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่ของความสำเร็จในรูปแบบของการเรียนออนไลน์ (รักษมน ยอดมิ่ง, 2562)

แรงจูงใจในการเรียนรู้ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญส่งผลโดยตรงต่อการมีส่วนร่วมในการเรียน การสนับสนุนความสำเร็จในการเรียนรู้ การเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้ และการลดอัตราการเลิกเรียนกลางคัน ทั้งในการเรียนแบบออนไลน์และการเรียนรูปแบบอื่น ๆ ในระดับอุดมศึกษา สำหรับการเรียนรู้แบบออนไลน์ ผู้เรียนถือว่าเป็นผู้ที่มีอิสระในการเลือกเรียนสิ่งที่ตนเองต้องการ โดย Knowles (1975) อธิบายว่า ผู้เรียนเลือกเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองเนื่องจากความต้องการทางด้านจิตใจ ที่เปรียบเสมือนสิ่งกระตุ้นในการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก (Deci & Ryan, 1985; Deci & Ryan, 2008) สำหรับแรงจูงใจภายในปรากฏได้หลายรูปแบบ เช่น ความสนใจส่วนตัว ความสนุก และความอยากรู้อยากเห็นที่ผู้เรียนออนไลน์แสดงออกมาเมื่อเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างเรียน (Hartnett, St George, & Dron, 2014; Hew, 2015) สำหรับแรงจูงใจภายนอกสามารถเกิดขึ้นได้จากปัจจัยต่าง ๆ เช่น วุฒิการศึกษาหรือใบประกาศนียบัตรที่ได้รับเมื่อเรียนเสร็จแล้ว (Garrido et al., 2016; Hartnett, George, & Dron, 2011) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า

การเรียนออนไลน์ แรงงูใจภายในถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมหรือจ่อต่อการเรียนรู้หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับแรงงูใจภายนอก เนื่องจากแรงงูใจภายนอกเป็นปัจจัยที่ไม่ได้เกิดจากความต้องการทางด้านจิตใจของผู้เรียนเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ได้เริ่มการจัดการเรียนสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ในสัดส่วนร้อยละ 50 : 50 ของการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติและแบบออนไลน์ และมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 100 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สำหรับรายวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยโดยมีรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบินรวมอยู่ในนั้นด้วย จากการประเมินการเรียนการสอนของนักศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 พบว่า ในภาพรวมนักศึกษาส่วนใหญ่ขาดแรงงูใจในการเรียน อันเนื่องมาจากการเรียนแบบออนไลน์ที่นักศึกษาไม่สามารถเข้าเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เมื่อเทียบกับการเรียนในห้องเรียนปกติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น แรงงูใจในการเรียนรู้นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนพึงมีในการเรียนออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนจากห้องเรียนปกติมาอยู่ในรูปแบบออนไลน์ โดยตัวอย่างปัจจัยที่จะส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน วิธีการสร้างแรงงูใจในการเรียนของผู้สอน และการติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้เรียน ซึ่งการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ รวมถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ได้ตระหนักถึงความปลอดภัยของผู้เรียนและผู้สอน ตลอดจนความต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้ที่มาจากการปรับตัวทั้งการใช้ชีวิตและการศึกษาเป็นการดำเนินชีวิตวิถีปกติใหม่ บทความวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการศึกษาแรงงูใจภายใน

ของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ตามทฤษฎีการประเมินการรู้คิดในการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบินของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจภายในด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์
- 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจภายในด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเรียนออนไลน์

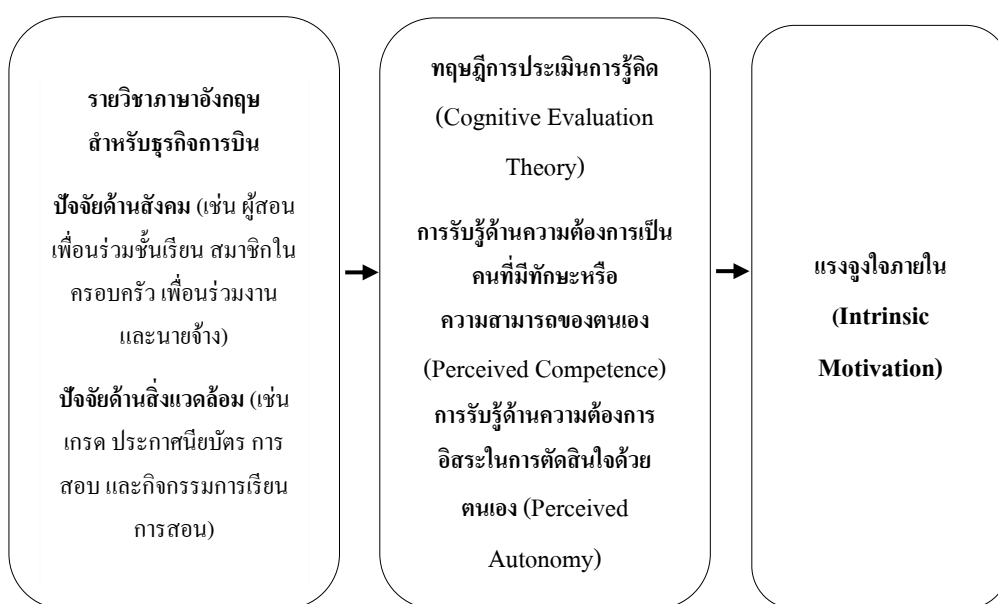
3. กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจภายในตามทฤษฎีการประเมินการรู้คิด (Cognitive evaluation theory) ของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ ซึ่งทฤษฎีการรู้คิดจะให้ความสำคัญกับการรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเอง (Perceived competence) และการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง (Perceived autonomy) (Ryan & Deci, 2000) โดย Ferrer-Caja and Weiss (2000) และ Riley (2016) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่สะท้อนถึงความสามารถและการมีประสิทธิภาพ ในขณะที่การรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่สะท้อนถึงการกระทำกิจกรรมหนึ่ง ๆ เพื่อประโยชน์ของตนเอง

อีกทั้งทฤษฎีการรู้คิดเป็นการศึกษาว่าปัจจัยทางด้านสังคมและปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลอย่างไรต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียน สำหรับปัจจัยทางด้านสังคม อาทิ ผู้สอน เพื่อนร่วมชั้นเรียน สมาชิกในครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงาน และนายจ้าง ซึ่งบุคคลเหล่านี้สามารถส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียนได้ (Reeve, 2012) สำหรับตัวอย่างของปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เครื่องมือทางด้าน

การเรียนรู้และเทคโนโลยี เนื้อหาในการเรียน เกรด ประกาศนียบัตร งานที่ได้รับมอบหมาย การสอบ และกิจกรรมการเรียนการสอน ก็สามารถส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียนได้เช่นกัน (Sataporn, 2015; Wang, Chen, & Anderson, 2014; Yang, Li, Tan, & Teo, 2007)

จากทฤษฎีและแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาแรงจูงใจภายในของผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน ได้ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงขั้นตอน

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายได้ว่า การศึกษาแรงจูงใจภายในของผู้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบินในการวิจัยครั้งนี้ มีการศึกษาอยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเอง และด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง ตามทฤษฎีการประเมินการรู้คิด โดยพิจารณาจากปัจจัยจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม เช่น ผู้สอน เพื่อนร่วมชั้นเรียน สมาชิกในครอบครัว เพื่อนร่วมงานและนายจ้าง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกรด ประกาศนียบัตร การสอบ กิจกรรมการเรียนและการสอน

4. วิธีการวิจัย

4.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ (นานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงและมีการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ แยกเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน เพศหญิง จำนวน 6 คน เป็นนักศึกษาสัญชาติไทย จำนวน 9 คน และสัญชาติอังกฤษ จำนวน 1 คน ซึ่งลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2.2 นำผลจากการศึกษาที่ได้จากข้อที่ 1 มาสร้างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์

4.2.3 นำคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข

4.2.4 แก้ไขและปรับปรุงคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.1 ผู้วิจัยได้จัดส่งรายละเอียดข้อมูลวิจัยให้กลุ่มเป้าหมายที่ประกอบด้วย ชื่อวิจัย ชื่อผู้วิจัย รายละเอียดโดยย่อของวิจัย รูปแบบการสัมภาษณ์ ตัวอย่างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ ความเสี่ยงและประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมการวิจัย ตลอดจนนโยบายเรื่องความเป็นส่วนตัวในการให้ข้อมูล พร้อมทั้งใบให้ความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย

4.3.2 นักศึกษาที่ยินดีให้ข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ต้องส่งคืนใบให้ความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยพร้อมลงลายมือชื่อ โดยการสัมภาษณ์เป็นรายคนแบบซึ่งหน้าหรือแบบออนไลน์ซึ่งใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 45 - 60 นาที และมีการขอ

อนุญาตบันทึกเสียงไว้ด้วย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดหลักความเคารพในบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเคารพในการขอความยินยอม โดยให้ข้อมูลอย่างครบถ้วนและให้อิสระในการตัดสินใจที่ปราศจากการข่มขู่ บังคับ หรือให้สินจ้างรางวัล ความเคารพในความเป็นส่วนตัว และความเคารพในการเก็บรักษาความลับของข้อมูลส่วนตัว

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.4.1 ผู้วิจัยทำการถอดเทปและลบไฟล์เสียงที่บันทึกไว้ทั้งหมดที่เมื่อดำเนินการเสร็จ ซึ่งเป็นไปตามหลักความเคารพในบุคคลที่ระบุไว้ข้างต้น

4.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ที่แก่นสาระ (thematic analysis) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน (Braun and Clarke, 2006) ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การทำความคุ้นเคยกับข้อมูล (Familiarising yourself with your data)

ขั้นตอนที่ 2 การทำให้เกิดข้อมูลเบื้องต้น (Generating initial codes)

ขั้นตอนที่ 3 การค้นหาแก่นสาระ (Searching for themes)

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบซ้ำแก่นสาระ (Reviewing themes)

ขั้นตอนที่ 5 การระบุและตั้งชื่อแก่นสาระ (Defining and naming themes)

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำรายงาน (Producing report)

5. ผลการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า แรงงูใจภายในของผู้เรียนส่งผลทั้งทางบวกและทางลบต่อการรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองและการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองที่ได้ศึกษาตามทฤษฎีการรู้คิด โดยภาพรวมของผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาพรวมของผลการวิจัย

การรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์	การรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเรียนออนไลน์
ปัจจัยด้านสังคม	ปัจจัยด้านสังคม
- ตัวผู้เรียน	- บุคคลรอบข้าง/ครอบครัว
- อาจารย์ผู้สอน	- ตัวผู้เรียน
- เพื่อนร่วมชั้นเรียน	- อาจารย์ผู้สอน
	- เพื่อนร่วมชั้นเรียน
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
- การเรียนออนไลน์	- การใช้เครื่องมือในการเรียนออนไลน์
- บรรยากาศในชั้นเรียน	- สิ่งรบกวนในการเรียน
- อุปกรณ์การเรียนและการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	- การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19
- การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	
- กิจกรรมการเรียนรู้	

5.1 การรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์

ผลการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 พบว่า ความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองส่งผลทั้งทางบวกและทางลบต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ โดยมีปัจจัย 2 ด้านที่ส่งผลต่อความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเอง ได้แก่ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม

5.1.1 ปัจจัยด้านสังคม

จากตารางที่ 1 อธิบายได้ว่า ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย ตัวผู้เรียน อาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งปัจจัยทางสังคม

ทั้งหมดจะเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลในการเรียนออนไลน์ของผู้เรียน สามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ดังนี้

5.1.1.1 ตัวผู้เรียน

ถึงแม้ว่าปัจจัยส่วนใหญ่ที่ส่งผลต่อความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์มาจากปัจจัยภายนอก แสดงให้เห็นว่าตัวของผู้ให้ข้อมูลเองนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการรับรู้ว่าตนเองเป็นคนมีทักษะหรือความสามารถในการเรียน หากมีสถานการณ์หรือความจำเป็นบางอย่างที่ต้องเรียนและท้าทายความสามารถ ผู้เรียนจะมีโอกาสแสดงความสามารถของตนเองเพื่อบรรลุสิ่งเหล่านั้น ๆ โดยอาจจะมีความเชื่อมโยงกับประสบการณ์ชีวิต ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 (2565) ระบุว่า “I have always felt confident in my ability to do what is needed to be done as I have been working even if only part-time since I was 11 years old. I learn and adapt to what situation I am put into.”

5.1.1.2 อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนเป็นปัจจัยที่สำคัญจากอาจารย์ผู้สอนที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการมีแรงจูงใจภายในของผู้เรียน เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในรายวิชา ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่า อาจารย์ผู้สอนส่งผลทางบวกต่อการรับรู้เกี่ยวกับความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเอง โดยผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8 (2565) และคนที่ 10 (2565) อธิบายได้ว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ผู้ให้ข้อมูลเข้าใจเป็นอย่างดี นอกจากนี้ การได้รับคำชมจากอาจารย์ผู้สอนก็มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ถึงความสามารถของตนเอง เช่น “การที่ได้รับคำชมหรือผลตอบรับในเชิงบวกจากอาจารย์ สามารถเพิ่มความมั่นใจให้ได้ทำให้มีกำลังใจในการเรียนหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครั้งต่อไปได้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2, 2565)

สำหรับสิ่งที่ส่งผลด้านลบต่อแรงจูงใจจากอาจารย์ผู้สอนที่กระทบต่อการรับรู้เกี่ยวกับความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเอง

ตามผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 (2565) ได้ระบุว่า “อาจจะมีคำพูดบางคำพูดจากอาจารย์ที่ทำให้รู้สึกว่าไม่มีความสามารถในการทำผลงานต่าง ๆ ออกมาให้ดี ซึ่งอาจจะไม่ใช่อย่างนั้น เพราะเด็กบางคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน ซึ่งสิ่งที่ตนเองทำออกมาไม่ดีนั้นอาจจะ เป็นสิ่งที่ตนเองไม่ถนัดก็ได้” ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ได้รู้สึกว่าอาจารย์ผู้สอน ได้พูดหรือกระทำการสิ่งใดที่กระทบกับการรับรู้เกี่ยวกับความต้องการเป็นคนที่มีทักษะ หรือความสามารถของตนเอง

5.1.1.3 เพื่อนร่วมชั้นเรียน

อีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับความต้องการเป็น คนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองทั้งด้านบวกและด้านลบได้เช่นเดียวกับ อาจารย์ผู้สอน โดยกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียนสามารถกล่าวชมหรือพูดให้กำลังใจเพื่อนที่ เรียนด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองก็เป็นผู้ที่มีทักษะและความสามารถ รวมถึง การที่เพื่อนร่วมชั้นบางคนที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่เรียนมากกว่าก็สามารถ ช่วยเพื่อน ๆ ให้ได้รับความกระจ่างในหัวข้อหรือประเด็นนั้น ๆ เพิ่มขึ้น ดังผู้ให้ข้อมูล คนที่ 6 (2565) ระบุว่า “เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นชาวต่างชาติ มีส่วนช่วยตอบคำถามหรือ คำศัพท์บางคำที่เราไม่รู้ครับ รวมถึงหลักการใช้แกรมม่าต่าง ๆ ให้ถูกต้องครับ”

5.1.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

จากตารางที่ 1 อธิบายได้ว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อความ ต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์ ประกอบ ด้วย การเรียนออนไลน์ บรรยายภาสในชั้นเรียน อุปกรณ์การเรียนและการเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ต การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถอธิบายเพิ่มเติม ได้ดังนี้

5.1.2.1 การเรียนออนไลน์

เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับธุรกิจการบินแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Microsoft Teams ผู้ให้ข้อมูลส่วน หนึ่งยังขาดความเข้าใจในการเรียนบนระบบออนไลน์ เนื่องจากมีความคุ้นเคยกับการ

เรียนในห้องเรียนปกติมากกว่า ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 (2565) และคนที่ 7 (2565) ระบุว่า “การเรียนออนไลน์อาจเป็นการเรียนแบบใหม่ที่ผู้เรียนบางคนยังไม่เข้าใจ และเมื่อเราอยู่บ้านอาจใช้เราไปทำนู่นนี่ โดยที่เราเรียนอยู่” และ “ถ้าเรียนในชั้นเรียนอาจจะอยากเรียนมากกว่านี้หรือขยันเรียนมากกว่านี้” ตามลำดับ

ในขณะเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นว่า การเรียนออนไลน์มีส่วนส่งเสริมให้เกิดการรับรู้และแสดงความสามารถของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการที่มีโอกาสในการช่วยเหลือเพื่อนเพื่อคลายข้อสงสัย หรือการเรียนที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ดังที่ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 (2565) และคนที่ 6 (2565) ระบุว่า “Using online I was able to help my fellow classmates when they were confused or didn’t understand a question.” และ “การเรียนออนไลน์นั้นช่วยประหยัดระยะเวลาการเดินทางไปเรียนที่มหาวิทยาลัยและยังสามารถเรียนที่ไหนก็ได้ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถเดินทางไปมหาวิทยาลัยครับ”

5.1.2.2 บรรยากาศในชั้นเรียน

ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจระหว่างเรียนมีสาเหตุมาจากบรรยากาศในการเรียนออนไลน์เป็นส่วนสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ได้เช่นกัน โดยผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 (2565) ได้แสดงความคิดเห็นว่า “พื้นที่การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมออนไลน์ส่งผลเป็นอย่างมาก ถ้าสภาพแวดล้อมในการเรียนมีความสงบไม่มีเสียงรบกวนก็จะทำให้มีสมาธิในการเรียนมากขึ้น” ซึ่งความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10 (2565) ที่ระบุว่า “จะมีสมาธิลดลงเมื่อมีสิ่งรบกวน” จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบรรยากาศในชั้นเรียนสามารถส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ต่อความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเอง

5.1.2.3 อุปกรณ์การเรียนและการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

อีกหนึ่งปัจจัยหลักทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อ การรับรู้ของการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์ เนื่องจากการเรียนรายวิชานี้เป็นการเรียนแบบออนไลน์ ร้อยละ 100 อันเนื่องมาจาก

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 การที่ผู้เรียนขาดอุปกรณ์พื้นฐานในการเรียนออนไลน์ อาทิ คอมพิวเตอร์แบบพกพาหรือแบบตั้งโต๊ะ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างเรียน นอกจากนี้ การที่ผู้เรียนไม่สามารถกลับมาเรียนที่มหาวิทยาลัยได้แต่ต้องเรียนจากที่บ้านหรือหอพักแทน กลับพบว่าสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียรหรือปริมาณความต้องการที่จำกัดถือว่าเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 (2565) และคนที่ 6 (2565) ระบุว่า “ถ้าเรียนออนไลน์เราจะโฟกัสกับการเรียนน้อยลง อาจเกิดจากปัญหาที่อุปกรณ์ไม่พร้อม สัญญาณอินเทอร์เน็ต” และ “กรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถเดินทางไปมหาวิทยาลัยจะมีข้อจำกัดในเรื่องของคลื่นสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่บางที่อาจมีขัดข้องบ้างทำให้การสื่อสารบางอย่างไม่ชัดเจนครับ”

5.1.2.4 การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

การที่ผู้เรียนจะทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือติดต่อสื่อสารกันถือว่าเป็นสิ่งที่ทำได้แบบมีข้อจำกัดในช่องทางการเรียนแบบออนไลน์เมื่อเทียบกับการเรียนในห้องเรียนปกติ ซึ่งการที่มีข้อจำกัดเช่นนี้จะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างเพื่อนที่เรียนด้วยกันหรือกับอาจารย์ผู้สอน โดยผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 (2565) ระบุว่า “Lack of personal interaction” ซึ่งจะนำไปสู่อุปสรรคในการมีปฏิสัมพันธ์ การพูดคุย การระดมสมอง หรือการปรึกษาหารือกัน

5.1.2.5 กิจกรรมการเรียนรู้

การที่อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การสอนโดยใช้โปรแกรมเสริม การสอดแทรกเกมหรือให้คะแนนพิเศษในระหว่างการทำกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขและไม่น่าเบื่อ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 (2565) และคนที่ 5 (2565) เสนอแนะว่า “ควรมีคะแนนพิเศษ เล่นเกมจูงใจ Kahoot เกมที่แข่งกับเวลา” และ “ควรที่จะมีแบบฝึกหัดท้ายคาบสัก 10-20 นาที ประมาณ 5-8 ข้อ เพื่อวัดผลการเรียนในวันนั้น ๆ และเก็บคะแนนทีละนิดเพื่อให้เด็กให้

ความสนใจ อาจจะเป็น Kahoot ในยุคนี้มีโปรแกรมมากมายที่เราจะประยุกต์ใช้ได้เพื่อการศึกษาที่ดี”

5.2 การรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเรียนออนไลน์

ผลการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองส่งผลทั้งทางบวกและทางลบต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ โดยมีปัจจัยอยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

5.2.1 ปัจจัยด้านสังคม

จากตารางที่ 1 อธิบายได้ว่า ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย บุคคลรอบข้าง/ครอบครัว ตัวผู้เรียน อาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน

5.2.1.1 บุคคลรอบข้าง/ครอบครัว

ผู้ให้ข้อมูลอธิบายถึงบุคคลรอบข้างและสมาชิกในครอบครัว ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียน โดยบุคคลเหล่านั้นอาจจะพูดหรือแสดงออกให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกด้านลบ แต่ในขณะเดียวกันคำพูดหรือการแสดงออกเหล่านั้นก็กลับกลายเป็นแรงกระตุ้นให้มีความตั้งใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลต่อการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 (2565) ระบุว่า “Since I couldn’t find work as a teacher because I only finished college, I felt that people were looking down on me. So, I decided to show them I could do better by getting a degree and proving them wrong.” ซึ่งเป็นการนำคำวิจารณ์มาเป็นแรงผลักดันในการเรียนเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9 (2565) ระบุว่า “พ่อและแม่มีส่วนผลักดันให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน”

5.2.1.2 ตัวผู้เรียน

การที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหรือเลือกทำในสิ่งที่ตนต้องการ ผลที่ตามมาไม่ว่าจะทางบวกหรือทางลบย่อมเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 (2565) และคนที่ 6 (2565) ได้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นนี้ว่า “ในเรื่องนี้คิดว่าบุคคลอื่นไม่มีส่วน เพราะเราอยู่ที่ตัวเรามากกว่า เราชอบสิ่งไหนเราจะเลือกทำสิ่งไหนอยู่ที่ตัวเราเป็นคนตัดสินใจเป็นคนเลือกที่จะทำ” และ “การตัดสินใจจะไบบางอย่างผมเลือกที่จะตัดสินใจจากการคิดวิเคราะห์ด้วยตัวเองตลอดครับ” อย่างไรก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลบางคนให้ความเห็นว่าการเรียนรายวิชานี้เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดไว้แล้วในหลักสูตร “I actually didn’t decide to take the course but it was a unit in my BA program so I had to complete it.” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, 2565)

5.2.1.3 อาจารย์ผู้สอน

ผู้ให้ข้อมูลมีส่วนให้ผู้ให้ข้อมูลมีโอกาสจากอาจารย์ผู้สอนในการตัดสินใจด้วยตนเอง เช่น การเลือกหัวข้อในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือการเปิดปิดกล้องระหว่างเรียน อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลก็ยังมีความรู้สึกว่าถึงแม้อาจารย์ผู้สอนจะให้อิสระในการเลือกหรือตัดสินใจ แต่บางครั้งก็ไม่สามารถทำตามใจตนเองได้ทั้งหมด เนื่องจากยังมีเกณฑ์หรือคะแนนเป็นตัวกำกับอยู่

5.2.1.4 เพื่อนร่วมชั้นเรียน

แรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน อาทิ ในการทำงานที่เป็นงานกลุ่ม สมาชิกกลุ่มบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในการทำงาน ในขณะที่บางคนอาจจะไม่มีการแสดงความคิดเห็นหรือช่วยเหลืองานกลุ่มใดๆ อันเนื่องมาจากคำพูดหรือการแสดงออกของสมาชิกในกลุ่มบางคน การกระทำได้กล่าวจะส่งผลต่อความรู้สึกอิสระในการตัดสินใจซึ่งอาจจะเป็นทางบวกหรือทางลบก็ได้

5.2.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

จากตารางที่ 1 อธิบายได้ว่า ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย การใช้เครื่องมือในการเรียนออนไลน์ สิ่งรบกวนในการเรียน และการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19

5.2.2.1 การใช้เครื่องมือในการเรียนออนไลน์

ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เครื่องมือในการเรียนออนไลน์สำหรับการเรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า ความพร้อมของอุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกช่วยให้การเรียนหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยความสามารถในการใช้อุปกรณ์ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกถึงความอิสระในการเรียน ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 (2565) กล่าวว่า “It has really changed my feelings of independence or self-determination. Just sometimes it’s just about knowing how to use the online software”

5.2.2.2 สิ่งรบกวนในการเรียน

การคำนึงถึงบรรยากาศในการเรียนออนไลน์ นับว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียน โดยเฉพาะการรับรู้ถึงความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง เนื่องจากผู้เรียนไม่มีความกดดันหรือความกังวลจากสิ่งรอบข้างในการแสดงความคิดเห็นหรือการไปค้นหาข้อมูลจากแหล่งออนไลน์เพิ่มเติมเพื่อทำกิจกรรมระหว่างเรียน ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 (2565) และคนที่ 7 (2565) ได้กล่าวว่า มีความมั่นใจมากขึ้นในการตัดสินใจ “บางครั้งอาจจะทำให้กล้าพูดมากกว่าเรียนในห้องเรียนเพราะไม่ต้องเงินหรืออายเวลาตอบผิด อาจจะทำให้มีความกล้าตอบมากขึ้นและมีอิสระในการหาข้อมูลมาตอบคำถามมากขึ้น” และ “ทำให้เราตัดสินใจเองได้โดยไม่ต้องรู้สึกเกรงใจใคร”

5.2.2.3 การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19

เนื่องด้วยการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ครั้งนี้เป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 ส่งผลดีและผลเสียต่อทั้งผู้สอนและผู้เรียน สำหรับข้อดีของการเรียนออนไลน์ ได้แก่ การเรียนจากที่ไหนก็ได้ การประหยัดเวลาการเดินทาง หรือการได้ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองมากขึ้น ส่วนข้อเสียนั้น ผู้ให้ข้อมูลหลายคนได้แสดงความกังวลถึงประสิทธิภาพในการเรียน ส่งผลโดยตรงต่อแรงจูงใจในการเรียน ตลอดจนความคาดหวังที่เปลี่ยนไปอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 อาทิ โอกาสในการใช้ความรู้จากรายวิชานี้ไปประกอบอาชีพในอนาคต ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9 (2565) ระบุว่า “Before COVID -19, I saw some values, such as applying for internships and looking for an airline job in the near future.” ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 (2565) ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID -19 เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้จากสถานที่จริง “With COVID -19 we were unable to visit possible airports or even interact as a group”

6. สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจภายในของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ตามทฤษฎีการประเมินการรู้คิด โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาการรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีความรู้หรือความสามารถของตนเอง และการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเรียนออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีความรู้หรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองในการเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

เมื่อพิจารณาด้านการรับรู้เกี่ยวกับความต้องการเป็นคนที่มีความรู้หรือความสามารถของตนเอง อาจารย์ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนถือเป็นปัจจัยภายนอก

ด้านสังคมที่ส่งผลต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลหลักในการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าสามารถเรียนอย่างประสบผลสำเร็จ เนื่องจากเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำหรือผลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียนในการปรับปรุงหรือแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Hartnette et al. (2014) พบว่า การให้ความสนใจผู้เรียนหรือการให้ผลสะท้อนกลับแบบทันทีทั่วทั้งห้องที่มอบหมาย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน สำหรับเพื่อนร่วมชั้นเรียนจะส่งผลต่อบรรยากาศในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียน ตลอดจนการส่งเสริมความรู้สึกรักอยากเรียนหรืออยากทำกิจกรรมที่ส่งผลต่อการรับรู้ถึงความสามารถของตัวเอง ดังที่ Garrison (2011) ระบุไว้ใน ทฤษฎีชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community of inquiry) หมายถึง เพื่อนที่เรียนด้วยกันมีส่วนร่วมสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative learning) นับว่าเป็นองค์ประกอบทางด้านสังคม นอกจากนี้ แรงจูงใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนเองถือว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเข้าเรียนหรือทำกิจกรรมต่างๆ ระหว่างเรียน (Deci & Ryan, 1985; Deci & Ryan, 2008) โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งระบุว่า ได้มองเห็นประโยชน์ของการเข้าเรียนที่ทำให้ได้รับความรู้และสามารถนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาอื่นหรือในอนาคตได้

สำหรับปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนออนไลน์และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเอง โดยผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า ทั้ง 2 ปัจจัยนี้ ส่งผลต่อการรับรู้ดังกล่าว หากมีการช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การเรียนออนไลน์และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่เสถียร หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองหรือกับอาจารย์ผู้สอนได้สามารถเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้ ซึ่งประเด็นหลังมีความสอดคล้องกับ Meşe and Sevilen (2021) ที่ระบุว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างมีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนที่สูงขึ้น

เมื่อพิจารณาด้านการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง อาจารย์ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนยังคงเป็นสองปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียนเช่นเดียวกับการรับรู้ด้านความต้องการเป็นคนที่มีทักษะหรือความสามารถของตนเองในการเรียนออนไลน์ เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีโอกาสดังกล่าวส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีส่วนช่วยส่งเสริมการรับรู้ด้านความต้องการอิสระการตัดสินใจด้วยตนเองด้วยการให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายตามความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ส่วนเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีการกล่าวชมเพื่อนที่ช่วยทำงานให้ดีขึ้น หรือช่วยตอบคำถามเพื่อความกระจ่างระหว่างเรียน สำหรับผลกระทบด้านลบ คำพูดหรือการแสดงบางอย่างของอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนอาจส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียน ยกตัวอย่างเช่น คำพูดหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความรู้สึกหรืออารมณ์ที่นำไปสู่การขาดแรงจูงใจหรือการรับรู้ด้านทักษะหรือความสามารถของตนเอง ดังตัวอย่างที่ปรากฏในผลการวิจัยของ Saengmanee (2021) ที่ระบุว่า ความกังวลใจส่งผลสูงสุดต่อแรงจูงใจ

สำหรับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการรับรู้ด้านความต้องการอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID -19 เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ต้องมีการจัดการเรียนการสอนจากห้องเรียนปกติมาเป็นรูปแบบออนไลน์ โดยผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า หากต้องมาเรียนบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ความพร้อมของอุปกรณ์พื้นฐานในการเรียนและบรรยากาศการเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะบรรยากาศในการเรียนที่เปลี่ยนไปส่งผลต่อความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความเบื่อหน่าย ความขี้เกียจ การขาดแรงจูงใจในการเรียน เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นการเรียนออนไลน์ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสที่มีปฏิสัมพันธ์หรือติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ดังผลการวิจัยของ Ramli and Aladdin (2021) ที่ระบุว่า บรรยากาศในการเรียนส่งผลต่อการติดต่อกันทางสังคมของผู้เรียน แต่ผลการวิจัยของ Saengmanee (2021) ระบุในทางตรงกันข้ามว่า บรรยากาศในการเรียนไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจและกลยุทธ์ในการเรียน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า บรรยากาศการเรียนออนไลน์สามารถส่งเสริมหรือลดทอนแรงจูงใจในการเรียนได้ ซึ่งอาจจะ

ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น ความพร้อมด้านเครื่องมือในการเรียน และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID -19 (วิทยา วาโย และคนอื่น ๆ, 2563)

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอน

7.1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้คาดหวังจะทำให้ผู้วิจัย ผู้ออกแบบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน เข้าใจวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเรียน การเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้ และการลดอัตราการเลิกเรียนกลางคัน

7.1.2 ผลการวิจัยจะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเตรียมความพร้อมทั้งด้านอุปกรณ์การเรียนรู้และด้านจิตใจเพื่อการเรียนแบบออนไลน์ให้ประสบผลสำเร็จ

7.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคต

7.2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา ซึ่งการวิจัยครั้งต่อไปสามารถศึกษาไปยังประชากรและกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่และหลากหลายขึ้นด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสามารถในการนำผลการวิจัยไปอ้างอิงถึงประชากรทั่วไป (Generalisation) ได้

7.2.2 การศึกษาแรงจูงใจของผู้เรียนในภาพกว้างและใช้ทฤษฎีแรงจูงใจอื่น ๆ ในการวิจัยครั้งต่อไปสามารถนำไปสู่ประเด็นของผลการวิจัยที่แตกต่างกันออกไป เช่น ความวิตกกังวล ความเครียด การรับรู้ ประสิทธิภาพการเรียน เป็นต้น เพื่อทำนายผลเชิงทฤษฎีและปรากฏการณ์ที่แตกต่างออกไป

เอกสารอ้างอิง

รักษมน ขอดมิ่ง. (2562). แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษและการใช้ระบบการจัดการเรียนรู้มายคอร์ดสวิตช์ในชั้นเรียน. *วารสารเกษมบัณฑิต*, 20(1), 81-91.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jkbu/article/view/225012>

- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญกุล, จัตุรสุตา กานกายนต์, และจรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 14(34), 285-298. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/RHPC9Journal/article/view/242473>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New York: Plenum.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Self-determination theory: A macrotheory of human motivation, development, and health. *Canadian Psychology*, 49(3), 182-185. <https://doi.org/10.1037/a0012801>
- Ferrer-Caja, E., & Weiss, M. R. (2000). Predictors of intrinsic motivation among adolescent students in physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 71(3), 267-279. <https://doi.org/10.1037/a0012801>
- Garrido, M., Koepke, L., Anderson, S., Felipe Mena, A., Macapagal, M., & Dalvit, L. (2016). *The advancing MOOCs for development initiative: An examination of MOOC usage for professional workforce development outcomes in Colombia, the Philippines, & South Africa*. Seattle: Technology & Social Change Group, University of Washington Information School.
- Garrison, D. R. (2011). *E-learning in the 21st century: A framework for research and practice*. UK: Taylor & Francis.
- Hartnett, M., George, A., & Dron, J. (2011). Examining motivation in online distance learning environments: Complex, multifaceted and situation-dependent. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(6), 20-38. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v12i6.1030>

- Hartnett, M., George, A., & Dron, J. (2014). Exploring motivation in an online context: A case study. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 14(1), 31-53.
- Hew, K. F. (2015). Promoting engagement in online courses: What strategies can we learn from three highly rated MOOCs. *British Journal of Educational Technology*, 47(2), 320-341. <https://doi.org/10.1111/bjet.12235>
- Knowles, M. S. (1975). *Self-directed learning*. New York: Association Press.
- Meşe, E. & Sevilen, Ç. (2021). Factors influencing EFL students' motivation in online learning: A qualitative case study. *Journal of Educational Technology & Online Learning*, 4(1), 11-22. <http://doi.org/10.31681/jetol.817680>
- Ramli, A. A., & Aladdin, A. (2021). Language learning strategies among undergraduates during online learning in COVID-19 pandemic in a public university in Malaysia. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 11(12), 2452–2470. <http://dx.doi.org/10.6007/IJARBSS/v11-i12/11960>
- Reeve, J. (2012). A self-determination theory perspective on student engagement. In *Handbook of research on student engagement* (pp. 149-172). Springer, Boston, MA.
- Riley, G. (2016). The role of self-determination theory and cognitive evaluation theory in home education. *Cogent Education*, 3(1), 1-7. <https://doi.org/10.1080/2331186X.2016.1163651>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>
- Saengmanee, S. (2021). Tertiary student's motivation and learning strategies in English language online learning. *Chophayom Journal*, 32(1), 92-109. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejChophayom/article/view/248021>

- Sataporn, S. (2015). Benefits and opportunities of MOOCs for higher education: The case of STOU. In *Regional expert meeting on Massive Open Online Courses: MOOCs for higher education in Asia and the Pacific*. Chengdu: People's Republic of China.
- Wang, Z., Chen, L., & Anderson, T. (2014). A framework for interaction and cognitive engagement in connectivist learning contexts. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 15(2), 121-141. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v15i2.1709>
- Yang, X., Li, Y., Tan, C. H., & Teo, H. H. (2007). Students' participation intention in an online discussion forum: Why is computer-mediated interaction attractive? *Information & Management*, 44(5), 456-466. <https://doi.org/10.1016/j.im.2007.04.003>